

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2827/2539

บริษัท เมก้าอินเตอร์เนชั่นแนล ทรานสปอร์ต จำกัด โจทก์ บริษัท ลาวชิปปิ้ง จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.การกักเรือฯ มาตรา 29, ป.วิ.พ. มาตรา 83 ทวิ, พ.ร.บ.การกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 3, พ.ร.บ.การกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 29, ป.วิ.พ. มาตรา 83 ทวิ, พ.ร.บ.การกักเรือฯ มาตรา 20, พ.ร.บ.การกักเรือฯ มาตรา 28

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ขอให้กักเรือของจำเลยที่ 1 ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติการกักเรือพ.ศ.2534 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้กักเรือของจำเลยที่ 1 ไว้ตามขอต่อมา

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ 1 ร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเนื่องจากจำเลยที่ 1 ปฏิบัติผิดสัญญารับขนเป็นคดีนี้ ดังนั้นการส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดให้แก่จำเลยจึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการกักเรือฯ มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (1) ซึ่งบัญญัติว่าถ้ามีตัวแทนให้ส่งแก่ตัวแทนและวรรคสามซึ่งบัญญัติว่าให้ถือว่าจำเลยได้รับคำคู่ความหรือเอกสารนั้นเมื่อระยะเวลาสิบห้าวันได้ล่วงพ้นไปแล้วนับแต่วันที่ได้นำหรือปิดคำคู่ความหรือเอกสารนั้น เมื่อพระราชบัญญัติการกักเรือฯ บัญญัติถึงวิธีการส่งคำคู่ความให้แก่จำเลยซึ่งมิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไว้เป็นพิเศษโดยเฉพาะแล้วจึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 83 ทวิ และมาตรา 83 ฉ อันเป็นบททั่วไปมาใช้บังคับกรณีสืบเนื่องมาจากโจทก์ร้องขอให้กักเรือพัฒนา 188 ของจำเลยที่ 1 เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้แก่โจทก์ตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่งให้กักเรือพัฒนา 188 ไว้ จำเลยที่ 1 ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แต่งตั้งและมอบอำนาจให้นายบรรจบ วงษ์วิบูลย์สิน ตัวแทนยื่นคำร้องขอให้ปล่อยเรือศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตต่อมาโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสามให้ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากเรือพัฒนา 188 ซึ่งปฏิเสธ ไม่รับขนส่งสินค้าตามสัญญา รับขนทางทะเลให้แก่โจทก์ โจทก์ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้แก่ นายบรรจบ วงษ์วิบูลย์สิน ตัวแทนของจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยเรือตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 โดยการปิดหมายเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2537 จำเลยที่ 1 ยื่นคำให้การเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2537 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำให้การ โดยเห็นว่าจำเลยที่ 1 มิได้ยื่นคำให้การภายในกำหนด 45 วัน จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยที่ 1 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีนี้สืบเนื่องมาจากโจทก์ขอให้กักเรือพัฒนา 188 ของจำเลยที่ 1 ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ประเทศ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้กักเรือของจำเลยที่ 1 ไว้ตามขอ ต่อมาโจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ 1 ร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเนื่องจากจำเลยที่ 1 ปฏิบัติ ผิดสัญญารับขนเป็นคดีนี้ ตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 3 วรรคสองบัญญัติว่า "สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเรือ" หมายความว่า สิทธิเรียกร้องอันเกิดจาก (ค) สัญญาเกี่ยวกับการใช้ เช่า เช่าซื้อหรือยืมเรือ การให้บริการบรรทุก หรือสัญญาอื่นทำนองเดียวกัน คดีนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบใช้

ค่าเสียหายฐานปฏิบัติ ผิดสัญญา रखนซึ่งเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากสัญญาการให้บริการ
บรรทุกจึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเรือตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534
มาตรา 3 ดังกล่าวข้างต้นนั่นเอง ดังนั้นเมื่อจำเลยที่ 1 ผู้ถูกฟ้อง มีได้มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร
การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดให้แก่จำเลยจึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ.
2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติไว้เป็นพิเศษว่า "เมื่อถูกฟ้องซึ่งมีได้มีภูมิลำเนาใน
ราชอาณาจักรถูกฟ้องคดีแล้ว และยังไม่ได้ตั้งทนายความไว้ การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดให้
แก่จำเลย (1) ถ้ามีตัวแทนให้ส่งแก่ตัวแทน" และวรรคสามบัญญัติว่า "เมื่อได้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง
แล้ว ให้ถือว่าจำเลยได้รับคำคู่ความหรือเอกสารนั้นเมื่อระยะเวลาสิบห้าวันได้ล่วงพ้นไปแล้วนับแต่
วันที่ได้ส่งหรือปิดคำคู่ความหรือเอกสารนั้น" ซึ่งหมายความว่า การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นนั้น
จะมีผลต่อเมื่อกำหนดเวลาสิบห้าวันได้ล่วงพ้นไปแล้วนับแต่วันที่ได้ส่งหรือปิดคำคู่ความหรือ
เอกสารนั้นคดีนี้ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 มีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แต่จำเลยที่ 1 แต่งตั้งให้นายบรรจบ วงษ์วิบูลย์สิน
เป็นตัวแทนในการรับเอกสารต่าง ๆ ตามเอกสารที่แนบมาท้ายคำร้องขอให้ปล่อยเรือฉบับลงวันที่ 21
ตุลาคม 2536 ของศาลชั้นต้น และเจ้าพนักงานปิดหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง ณ ที่ภูมิลำเนาของ
นายบรรจบตัวแทนของจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2537 จึงต้องเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 8
มกราคม 2537 ครบกำหนด 15 วัน ซึ่งพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง
บัญญัติให้ถือว่าจำเลยที่ 1 ได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องในวันที่ 22 มกราคม 2537 จึงต้องเริ่ม
นับกำหนดเวลายื่นคำให้การภายใน 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม 2537 ครบกำหนดที่จำเลยที่ 1
จะยื่นคำให้การได้ภายในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2537 เป็นอย่างช้า ดังนั้นการที่จำเลยที่ 1 ยื่นคำให้การ
ในวันที่ 7 มีนาคม 2537 จึงพ้นกำหนดเวลาตามกฎหมายแล้ว ส่วนที่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่าจำเลยที่ 1 มี
สิทธิยื่นคำให้การภายในกำหนดเวลาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 83
ทวิและมาตรา 83 ฉะนั้น เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ใช้สำหรับกรณีการส่ง
หมายเรียกและคำฟ้องแก่จำเลยที่ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรในกรณีทั่ว ๆ ไป แต่คดีนี้
เป็นการฟ้องคดีตามสิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเรือ ซึ่งมีพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา
29 บัญญัติถึงวิธีการส่งคำคู่ความให้แก่จำเลยซึ่งมีได้มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไว้เป็นพิเศษ
โดยเฉพาะแล้วจึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 83 ทวิ
และมาตรา 83 ฉ อันเป็นบททั่วไปมาใช้บังคับได้ศาลล่างทั้งสองจึงไม่รับคำให้การของจำเลยที่ 1
ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 1 ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

สวรงค์ ศักดารักษ์ · อุดม มั่งมีดี · สันติ ทักราล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/2827/2539>